

Sfinansowano przez Narodowy Instytut
Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa
Obywatelskiego ze środków Programu
Rozwoju Organizacji Obywatelskich
na lata 2018 – 2030

Praktyczne podejście do nauczania zawodu „BIZNES i ZARZĄDZANIE”

Produkt Krajowy Brutto
Produkt Narodowy Brutto

Produkt Krajowy Brutto

Produkt Krajowy Brutto (PKB) to łączna wartość – wyrażona w pieniądzu (w Polsce w złotych) - wszystkich wytworzonych w danym kraju produktów i usług w określonym czasie (zwykle w ciągu roku).

Przy PKB nie ma znaczenia narodowość kapitału tylko miejsce wytworzenia (kryterium stricte geograficzne).

Bierzemy pod uwagę fakt, na terenie jakiego kraju wytworzono daną rzecz, usługę, a nie to czy kapitał był narodowy (w przypadku polski firmy polskie), czy zagraniczny (inwestorzy zagraniczni). Innymi słowy przy tym wskaźniku nie jest ważne, kto produkcje, ale gdzie produkuje.

Produkt Krajowy Brutto - praktyczne przykłady

1. Nowosądecka firma FAKRO wyprodukowała w swoich zakładach produkcyjnych na Ukrainie produkty o wartości X. Wartość ta doliczana jest do polskiego PKB:

- a) Tak bo to wyprodukowała polska firma, z polskim kapitałem
- b) Nie, bo polskie PKB uwzględnia dobra wyprodukowane na terenie Polski

2. Nowosądecka firma NEWAG sprzedała wytworzone przez siebie pociągi do Niemiec. Wartość tej transakcji zasiliła niemieckie PKB:

- a) Tak, bo towar trafił do Niemiec i zapłacił za niego niemiecki klient
- b) Nie, bo niemieckie PKB uwzględnia dobra wyprodukowane na terenie Niemiec, a pociągi sprzedane do Niemiec zostały wyprodukowane w Polsce

Produkt Krajowy Brutto - praktyczne przykłady

1. Amerykańska firma APPLE sprzedała na terenie Polski swoje towary, wyprodukowane w Chinach, o wartości X. Wartość ta doliczana jest do polskiego PKB:

- a) Nie, bo polskie PKB uwzględnia dobra wyprodukowane na terenie Polski, a produkty o których mowa zostały wytworzone w Chinach
- b) Tak, bo za produkty te zapłacili Polacy pieniędzmi zarobionymi w Polsce.

2. Szwajcarska firma Nestle konkuruje w obszarze płatków śniadaniowych z polską firmą Maspex Wadowice. Nestle produkuje płatki zagranicą Maspex w Polsce. Wskaż zdanie prawdziwe:

- a) Nie ma to wpływu na polskie PKB jakie płatki kupię
- b) Jeżeli kupię płatki firmy Maspex to przyczynię się do wzrostu polskiego PKB,
- c) Jeżeli kupię płatki firmy Nestle to przyczynię się do wzrostu PKB innego kraju i pośrednio pomniejsze PKB polskie

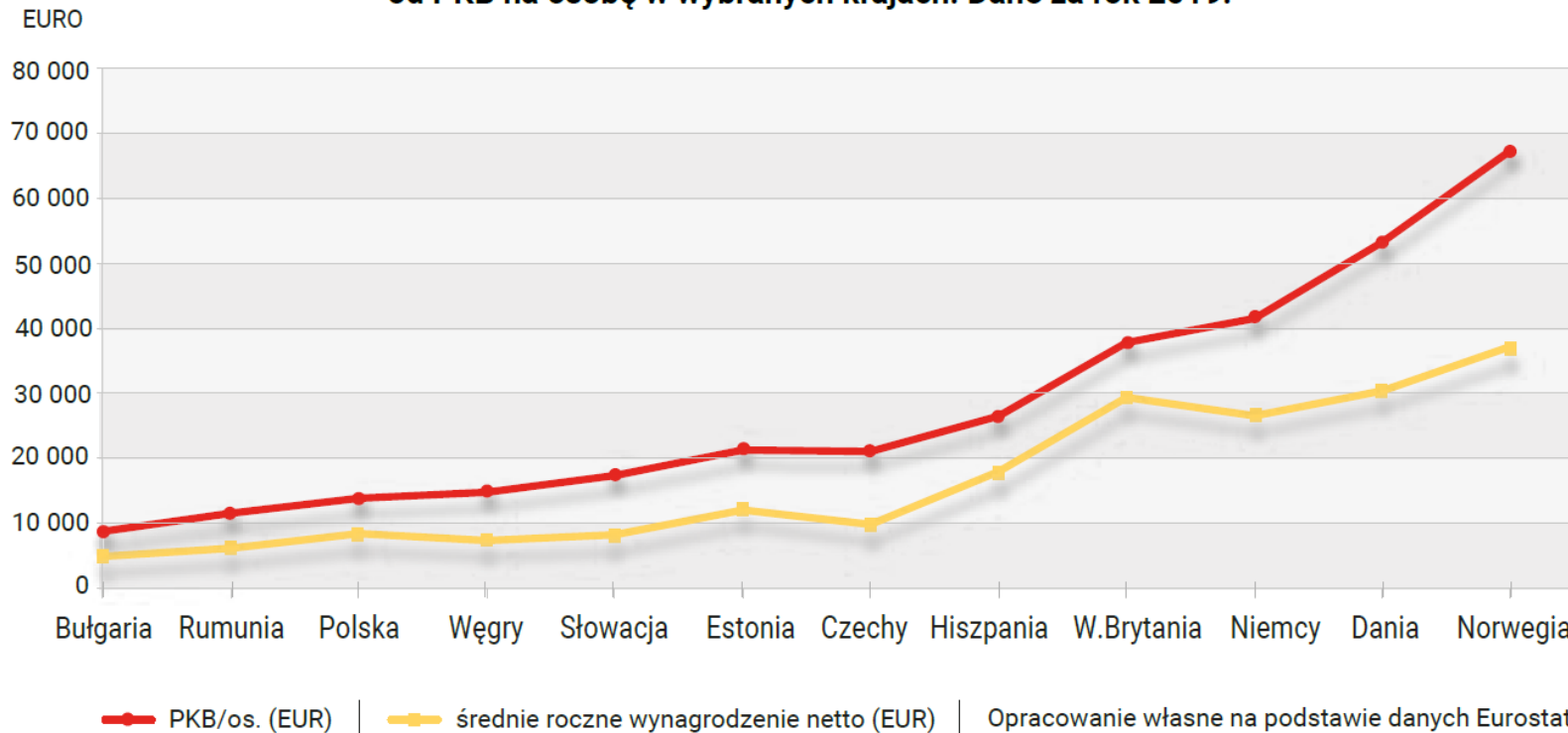
PKB per capita

- ✓ PKB jest najpopularniejszym (choć nie doskonałym) miernikiem rozwoju gospodarczego różnych krajów i dobrobytu jego mieszkańców.
- ✓ Ponieważ poszczególne kraje różną się od siebie ilością mieszkańców na potrzeby porównania wielkości gospodarek PKB dzielimy przez ilość mieszkańców otrzymując wskaźnik **PKB per capita** inaczej **PKB/os**

$$\frac{\text{Wartość PKB w danym roku}}{\text{Ilość mieszkańców danego kraju}} = \text{PKB/per capita (PKB/os)}$$

PKB/os. a średnie wynagrodzenie w kraju

Zależność wysokości średnich rocznych zarobków netto od PKB na osobę w wybranych krajach. Dane za rok 2019.

Porównując PKB na mieszkańca i wysokość wynagrodzeń w poszczególnych krajach, widać wyraźnie, że im wyższy PKB w przeliczeniu na jednego mieszkańca, tym wyższe średnie wynagrodzenia.

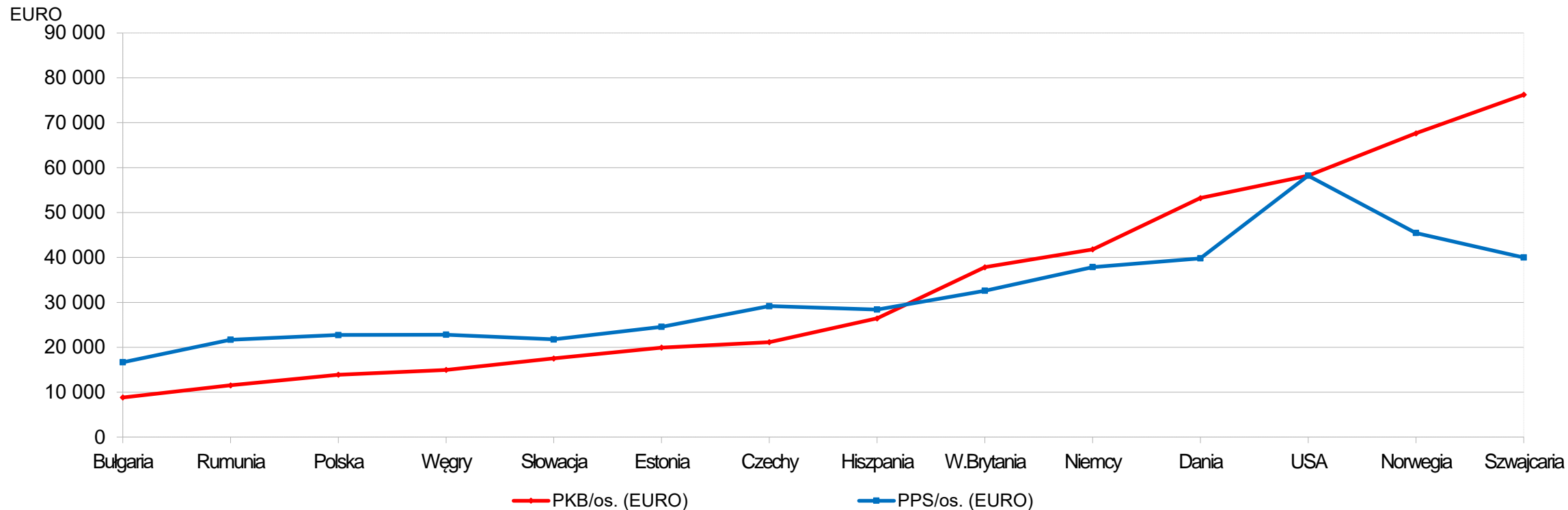
PKB PPP

czyli PKB wg parytetu siły nabywczej

- ✓ Poziomy cen w poszczególnych krajach często bardzo się różnią.
- ✓ W Polsce przeciętny poziom cen jest dużo niższy niż w krajach zachodniej Europy, ale wyższy z kolei niż w biednych krajach afrykańskich.
- ✓ Dlatego, gdy porównuje się wielkość PKB na mieszkańca w różnych krajach, wyraża się ją także – by to porównanie było bardziej miarodajne - przy użyciu tzw. parytetu siły nabywczej, czyli uwzględniając różnice w poziomie cen produktów i średnich zarobków pomiędzy poszczególnymi państwami.
- ✓ Innymi słowy wskaźnik ten uwzględnia, ile produktów - wybranych przez ekonomistów w tzw. koszyku dóbr (zestawie najczęściej kupowanych produktów i usług) - jesteśmy w stanie kupić za jednostkę pieniądza w danym kraju

PARYTET SIŁY NABYWCZEJ (PPP, od ang. *purchasing power parity*) to miara porównawcza uwzględniająca różnice cen wybranych produktów i zarobków w poszczególnych krajach

PKB/os a PKB PPP/os w wybranych krajach

Opracowanie własne na podstawie danych Eurostatu oraz Banku Światowego

W krajach uboższych PKB PPS/os jest wyższe niż PKB/os., w krajach zamożnych jest odwrotnie.

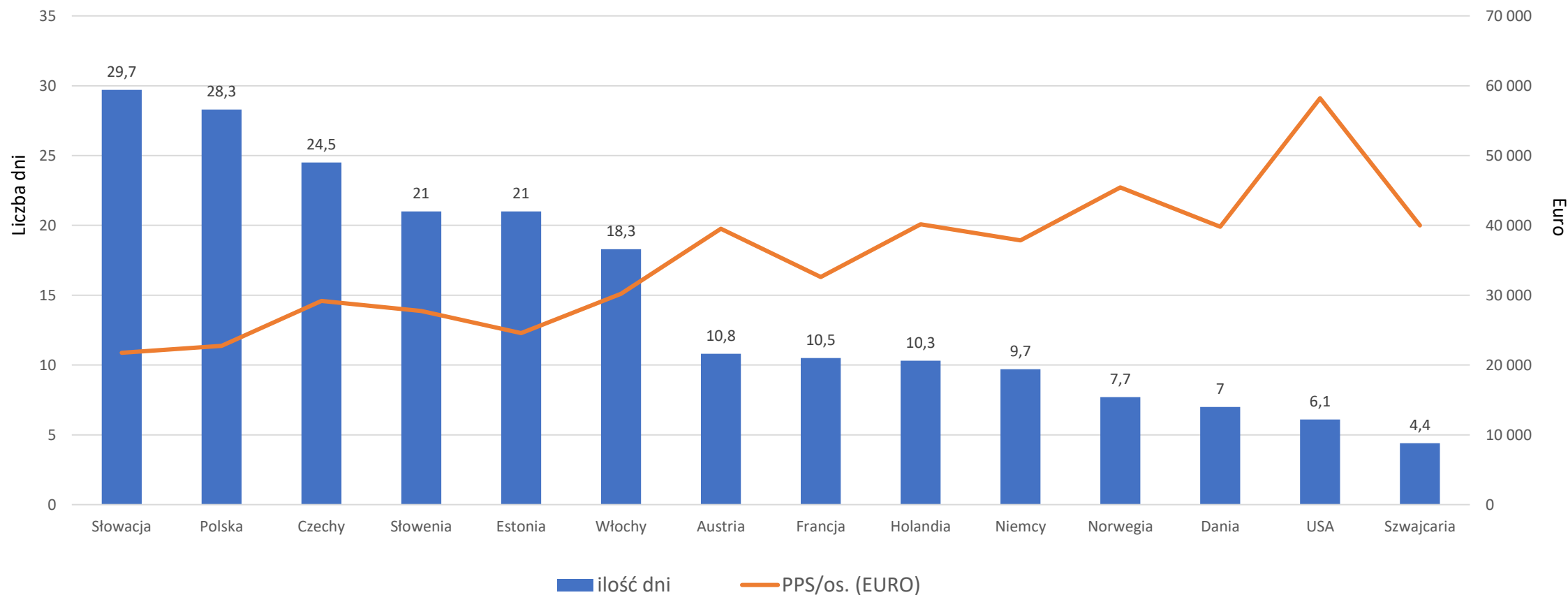
PKB PPP - czy naprawdę pokazuje nasz dobrobyt?

- ✓ W koszyku dóbr uwzględnianych przy PKB PPP uwzględnia się głównie dobra podstawowe, niezbędne do życia, np. żywność. Dobra z wyższej półki – takie, jak wczasy zagraniczne, elektronika (np. smartfony), bilety lotnicze, dobrej klasy samochody - kupujemy w mniej zamożnych krajach, w tym w Polsce, w takich samych cenach jak w krajach zamożnych, a często nawet drożej.
- ✓ Parytet siły nabywczej jest dobry do porównywania krajów mniej zamożnych lub rozwijających się. W państwach takich jak Polska dążymy do tego, aby nasz poziom życia był na takim samym poziomie jak w krajach zamożnych, a więc chcemy także w większym stopniu mieć możliwość zakupu dóbr luksusowych.
- ✓ Dlatego też możemy się spotkać z jeszcze innym sposobem porównywania zamożności krajów. Młodzi ludzie często porównują ile dni muszą pracować obywatele poszczególnych krajów, aby „zapracować” na jakieś dobro luksusowe

W jakim kraju najszybciej zarobimy na Smartfona?

Zależność wysokości PKB PPS per capita do liczby dni przepracowanych potrzebnych do zakupu Iphone'a w wybranych krajach (dane 2019)

Opracowanie własne na podstawie danych Eurostatu, Iphone Index oraz Banku Światowego

Przyjrzyjmy się temu bliżej....

Kraj	PKB PPP/os. (EURO)	ilość dni pracy, aby kupić Iphona'a
Polska	22 740	28,3
Szwajcaria	40 004	4,4
	1,76	6,43

Wg PKB PPP/os. Polska jest mniej zamożna od Szwajcarii mniej niż 2 razy, natomiast na Iphon'a musimy pracować ponad 6 razy dłużej.

Kraj	PKB PPP/os. (EURO)	ilość dni pracy, aby kupić Iphona'a
Polska	22 740	28,3
Niemcy	37 859	9,7
	1,66	2,92

Wg PKB PPP/os. Polska jest mniej zamożna od Niemiec o około 66%, natomiast na Iphon'a musimy pracować prawie 3 razy dłużej.

Kraj	PKB PPP/os. (EURO)	ilość dni pracy, aby kupić Iphona'a
Polska	22 740	28,3
Dania	39 794	7,0
	1,75	4,04

Wg PKB PPP/os. Polska jest mniej zamożna od Danii o około 75%, natomiast na Iphon'a musimy pracować 4 razy dłużej.

Index Big Mac'a

Tygodnik The Economist publikuje nieformalny wskaźnik pomiaru [parytetu siły nabywczej](#) tzw. Indeks Big Mac'a. Pokazuje on ile kosztuje kanapka popularnej, globalnej sieci McDonald's w różnych krajach.

Porównując cenę kanapki ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem netto w wybranych krajach możemy dowiedzieć się, na ile kanapek może pozwolić sobie przykładowo Polak, Duńczyk czy Szwajcar (dane za rok 2019):

- Polak 237
- Duńczyk 555
- Szwajcar 676

Produkt Narodowy Brutto

Produkt Narodowy Brutto (PNB) nazywany również **dochodem narodowym brutto**, jest miernikiem całkowitych dochodów osiągniętych przez obywateli danego kraju, niezależnie od miejsca (kraju) jego wytworzenia.

Przy PNB odliczamy dochody uzyskiwane w danym kraju przez podmioty zagraniczne a dodajemy dochody uzyskane przez obywateli danego kraju zagranicą.

PNB jest lepszym miernikiem dobrobytu poszczególnych krajów niż PKB. Podmioty zagraniczne transferują środki finansowe do swoich krajów zarówno w formie zysków jak i różnorodnych opłat, pomniejszając bogactwo kraju w którym inwestują, a zwiększając bogactwo (najczęściej) kraju, z którego pochodzą.

Produkt Narodowy Brutto - praktyczne przykłady

1. Nowosądecka firma FAKRO wyprodukowała w swoich zakładach produkcyjnych na Ukrainie produkty o wartości X. Wartość ta doliczana jest do polskiego PNB:

- a) Tak bo to wyprodukowała polska firma, z polskim kapitałem,
- b) Nie, bo polskie PNB uwzględnia TYLKO dobra wyprodukowane na terenie Polski

2. Nowosądecka firma NEWAG sprzedała wytworzone przez siebie pociągi do Niemiec. Wartość tej transakcji zasilila polskie PKB i PNB:

- a) Tak, PKB bo towar wyprodukowano w Polsce, PNB bo wyprodukowała go firma polska
- b) Nie, pociągi zostały sprzedane do Niemiec

Produkt Narodowy Brutto - praktyczne przykłady

1. Polska firma Wedel została przejęta przez japońsko-koreański koncern Lotte Group. Na wielkość polskiego PNB nie ma znaczenia czy, My Polacy kupujemy produkty tej marki, czy polskiego konkurenta (Tago, Goplana itd) :

- a) Nie, bo przecież produkcja tej firmy nadal zlokalizowana jest w Polsce, a Wedel to polska marka
- b) Tak bo kupując produkty firm zagranicznych powiększamy PNB innych krajów i pośrednio pomniejszamy PNB polskie.

2. Szwedzka firma Oriflame konkuruje w obszarze kosmetyków z polską firmą Dr Irena Eris/ Ziaja. Wskaż zdanie prawdziwe:

- a) Nie ma to wpływu na polskie PNB, której z tych firm kosmetyki kupię
- b) Jeżeli kupię produkty polskich firm to przyczyniam się do wzrostu polskiego PKB/PNB,

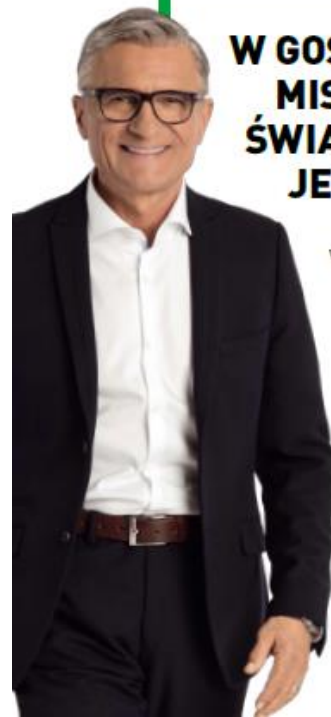
W jaki sposób każdy z nas może osobiście wpłynąć na wzrost polskiego PKB i PNB

1. Kupując produkty polskich, rodzimych firm
2. Wypowiadać się pozytywnie o polskich firmach i ich produktach, budować ich pozytywny wizerunek
3. Kupując jak najmniej produktów importowanych, tylko w takim przypadku, gdy nie ma polskiej firmy produkującej dany produkt w odpowiedniej jakości (np. samochody)
4. Będąc wyborcom wybierać polityków, którzy w swoim programie wyborczym wskazują na konieczność wspierania ekspansji międzynarodowej polskich firm

FUNDACJA
POMYŚL
O PRZYSZŁOŚCI

**W GOSPODARCZYCH
MISTRZOSTWACH
ŚWIATA JESTEŚMY
JEDNĄ DRUŻYNĄ**

www.pomysloprzyszlosci.org

POLECAM
ADAM
NAWAŁKA

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

